

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 01 sierpnia 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.058.26.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 10910 Pani Poseł Urszuli Paślawskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10910¹ w sprawie podjęcia działań legislacyjnych, zmierzających do zmiany art. 26 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1), tak aby wieloletnie opłacanie składek przekładało się na wyższą emeryturę, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Odrębny system ubezpieczenia społecznego rolników realizowany przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, powstał na początku lat 90. XX wieku, w wyniku reform gospodarczych i politycznych w Polsce, aby objąć ochroną społeczną grupę rolników indywidualnych, która wcześniej była wyłączona lub miała ograniczony dostęp do systemu realizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Odrębne ubezpieczenie społeczne rolników było jednym z elementów prób wyrównania różnic między rolnictwem a innymi sektorami gospodarki w zakresie zabezpieczenia emerytalnego i rentowego. Charakter pracy rolnika oraz specyfika dochodów spowodowały, że system ten musiał być odmienny od powszechnego systemu w ramach ZUS. Dlatego też wprowadzono odrębny od powszechnego mechanizm ustalania świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych, składających się z części składkowej i części uzupełniającej, gdzie część uzupełniająca

¹ Interpelacja z 17.07.2025 r., wpływ do MRiRW 17.07.2025 r.

miała rekompensować niskie dochody i ewentualne trudności finansowe i jest finansowana w całości z budżetu państwa, a część składkowa stanowi pochodną opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Zgodnie z art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, wysokość części składkowej ustala się po 1% emerytury podstawowej² za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

W art. 26 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, został uregulowany sposób ustalania części uzupełniającej emerytury rolniczej. Wynosi ona 95% emerytury podstawowej, jeżeli liczba lat przyjęta do ustalenia części składkowej jest mniejsza niż 20. Za każdy pełny rok powyżej tego limitu część uzupełniająca obniża się o 0,5% emerytury podstawowej, jednak nie może być niższa niż 85%. Mechanizm ten wprowadzono jako kompromis między potrzebą ochrony socjalnej a ograniczonymi możliwościami finansowymi systemu, przy jednoczesnym dążeniu ustawodawcy do zachowania równowagi między stabilnością finansową a sprawiedliwością społeczną. Poza tym ustawodawca uznał, że osoby o długim stażu ubezpieczeniowym powinny w większym stopniu finansować swoje świadczenia i wtedy dotacja z budżetu państwa może ulec symbolicznemu zmniejszeniu. Z drugiej strony rolnicy o krótszym stażu ubezpieczeniowym w granicach 25 lat muszą mieć zagwarantowany minimalny poziom zabezpieczenia społecznego i w ten sposób w stosunku do nich część uzupełniająca ulega symbolicznemu zmniejszeniu. Poza tym ten mechanizm ma szczególne znaczenie w stosunku do osób uprawnionych rent rolniczych, gdzie staż ubezpieczeniowy jest krótki, a ustawodawca jest zobowiązany do zagwarantowania tym osobom również zabezpieczenia społecznego na minimalnym poziomie.

Zatem z jednej strony, art. 26 ww. ustawy pozwolił na objęcie ochroną emerytalną szerokiej grupy rolników, również tych z krótkim stażem. Z drugiej strony, wprowadził mechanizm ograniczający wzrost części uzupełniającej dla najdłużej opłacających składki, celem zachowania równowagi finansowej systemu emerytalnego rolników.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi analizowane są wszelkie zgłaszane postulaty dotyczące potrzeby zmian przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o

² Rozumie się kwotę równą 90% najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych

ubezpieczeniu społecznym rolników. Obecnie nie są jednak planowane prace legislacyjne w zakresie mechanizmu obniżającego wysokość części uzupełniającej świadczeń emerytalno-rentowych po przekroczeniu 20 lat odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197 z późn. zm).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych